

Prostora premalo

September je mesec, ko mnogi starši, ki imajo otroke, nimajo pa zanje ustreznega varstva, željno pričakujejo sporočilo iz vzgojnovarstvenega zavoda, kamor so zaprosili za varstvo otroka, da so letlega sprejeli v varstvo. V občini Center, pa tudi drugod v Ljubljani še vedno primanjkuje prostih mest v vrtcih in zato morajo vsako leto komisije za sprejem otrok v varstvo večino prosilcev odkloniti. Da bi videli, s kakšnimi problemi se srečujejo v vrtcih v Centru, koliko otrok imajo, kakšne prostore in igrala, smo povprašali v nekaj vrtcev, kjer so nam takole povedali:

V vzgojno-varstvenem zavodu Ajdovščina v Puharjevi ulici imajo 26 dojenčkov, štiri oddelke z 3 do 7-letnimi otroki, ki jih je 107, v dveh dislociranih oddelkih (v Zupančičevi ulici in na Titovi cesti) pa imajo 32 oziroma 20 tri do sedemletnih otrok. Letos so sprejeli v varstvo še 14 dojenčkov in 20 starejših otrok, odkloniti pa so morali 39 prošelj za sprejem dojenčkov in 43 prošelj za sprejem starejših otrok. Problem, s katerim se srečujejo pri svojem delu, je predvsem ta, da adaptirana stavba ni primerna za bivanje otrok. Prav tako imajo težave v Zupančičevi ulici, kjer imajo prostore v stanovanjskem bloku in se stanovalci pritožujejo zaradi hrupa.

Direktorica Darinka Polanško nam je povedala, da v prihodnjem letu pričakujejo 4 nove oddelke, tako da bo manj zavrnjenih prošelj. Težko je čakajo tudi obljubljeni podhod in semaforiziran prehod čez Prešernovo cesto v Tivolju, saj igrišče nimajo dovolj in zato hodijo na sprehode v Tivolju, kjer je prostora dovolj, žal pa je prehod preko ceste z majhnimi otroki ob gostem prometu na Prešernovi cesti zelo nevarno.

Varovanci v tem vrtcu imajo dovolj igral, ki jih sproti dopolnjujejo.

Cvetka Brodarič, direktorica vrtca Poljane na Strossmayerjevi ulici, nam je povedala, da imajo pri njih 11 oddelkov. Dojenčkov nimajo v varstvu, imajo pa 2 skupini 2 do 3-letnih otrok, kjer je 28 malčkov, 2 skupini tri do štiriletnih otrok (36 malčkov), tri skupine z 67 štiri do petletnimi otroki in dve skupini z 52 pet do šestipolletnimi otroci. V dislociranem obratu na Pavšetovi ulici imajo skupino z 18 otroki (3 do 4 leta in pol starosti) in 25 otrok, starih od štirih let in pol pa do šest in pol. Letos so odklonili 15 otrok, ker niso bili dovolj stari za sprejem v vrtcu.

Tudi v poljanskem vrtcu niso zadovoljni s prostori, saj so v stari stavbi, sobe so prehodne in premajhne. Upajo, da bodo drugo leto že zgrajeni novi prostori. Malčkom v tem vrtcu igral ne manjka.

Tovarišica Lokarjeva iz vzgojno-varstvenega zavoda na Prulah pa nam je povedala, da imajo v njihovem vrtcu in še v treh dislociranih oddelkih skupno 400 otrok, od tega 324 predšolskih in 76 dojenčkov. Kot skoraj povsod, tudi njim primanjkuje prostora, vendar kot vse kaže, novih prostorov ne bodo dobili. Ob letošnjem sprejemu so morali odkloniti okoli 200 prošelj. V varstvu imajo predvsem otroke iz krajevne skupnosti Prule in Stara Ljubljana. Vzgojiteljice in varuške je v tem vrtcu dovolj, le z igriščem niso zadovoljni, saj je za toliko otrok veliko premajhno.

Varstvo na Taboru je dobilo 27 dojenčkov, 56 dve do trilet-

nih otrok, 54 tri do štiriletnih otrok, in 170 štiri do šestletnih otrok. Precej varovancev so dobili iz vrtca Ane Zihelove, ki ga sedaj podirajo. Otroci so sedaj v premajhnih, zanje neprimernih prostorih, vendar se vzgojiteljice trudijo, da otroci tega ne bi čutili in zato veliko hodijo na sprehode na Grad in Golovec.

Direktorica Breda Pokorn pravi, da bodo z novimi prostori, ki naj bi bili naredi prihodnje leto, pridobili prostor še za 200 otrok.

V vrtcu na Vodmatu imajo 16 oddelkov, od tega 8 za dojenčke, kjer varujejo 104 dojenčke, v petih oddelkih je 112 dve do šestletnih otrok in v treh oddelkih 67 šest do sedemletnih otrok. Skupaj imajo torej v varstvu 283 otrok. Letos so na novo sprejeli 44 dojenčkov in 18 predšolskih otrok. Tudi v tem vrtcu nimajo najbolj primernih prostorov. Starši čakajo na sprejem otrok v varstvu tudi do tri leta. Tako so morali letos odkloniti varstvo 266 otrokom. Prednost pri sprejemu dajejo otrokom iz krajevne skupnosti Stari Vodmat, kljub temu pa so jih nekaj sprejeli tudi iz drugih krajevnih skupnosti, predvsem najbolj pereče primere (slabe socialne in stanovanjske razmere itd.)

Direktorica vrtca Justa Kavšek upa, da se bodo zmogljivosti sprostile, ko bo — predvidoma že ta mesec — odprt nov vrtcu v Kliničnem centru in bodo starši, ki so tam zaposleni, vzeli nekaj otrok iz njihovega vrtca. Drugo leto bodo dobili tudi nove prostore dojenčki v stavbi ob Korytkovi ulici.

In kako je s plačilom? Starši plačujejo za varstvo svojih otrok glede na svoje osebne dohodke. Ekonomska cena za mesečno oskrbo je skoraj v vseh vrtcih enaka.

Kljub številnim novim vrtcem ne samo v občini Center, temveč v vseh ljubljanskih občinah še vedno primanjkuje strokovnega varstva za otroke. Zato bo treba ob načrtovanju novih stanovanjskih sosesk načrtovati tudi vzgojno-varstvene ustanove in te tudi graditi skupaj z gradnjo stanovanj. Zaradi pomanjkanja prostora v vrtcih so mnogi starši prisiljeni dajati svoje otroke v zasebno varstvo, kjer pa morajo plačevati tudi do 800 dinarjev mesečno, in to samo za varstvo in ne vzgojo otrok.

S. V.

Nebotičnikova pasaža cenejša

Na zborih volivcev je bila odobrena tudi postavka 800.000 din za ureditev pasaže Nebotičnika. Kot kaže, toliko denarja za dela, ki so v teku, ne bo potrebno. V osmih mesecih so porabili nekaj manj kot 500.000 din in toliko znaša tudi rebalansirana postavka.

Več za Grad

Za ureditev šanc na Ljubljanskem gradu, za zasaditev dreves na Levstikovem trgu, Rebri ter Ulici na Grad, kakor tudi za podporne zidove na grajskem pobočju naj bi letos porabili 810.000 din, ne pa 680.000, kot je bilo prvotno odobreno.

Cena rekonstrukcije

Rekonstrukcija Trga revolucije od Titove do Wolfve ulice bo predvidoma stala 550.000 din; prvotno je bilo odobreno 370.000 dinarjev. Dela so že v teku.

Pa recite, da tudi tole ni otroško varstvo, ko v Tivolju lovimo že redke sončne žarke!

Predlog podjetja Rast

Po naročilu mestne skupščine so strokovnjaki komunalnega podjetja Rast izdelali predlog, kako bi se dalo polepšati Ljubljano z zelenjem. Omejili so se na tiste dele mesta, ki so v glavnem že pozidani. Tu ni več prostora za urejanje večjih zelenih površin, pa tudi sicer je bil namen strokovnjakov podjetja Rast, da bi pokazali najenostavnejše in najcenejše rešitve, ki pa bi vendarle polepšale mesto. Precej njihovih predlogov se nanaša na občino Center.

Ko so pripravljali svoj predlog, so se strokovnjaki podjetja Rast sprehodili po mestu. Niso iskali samo prostorov, kjer bi lahko na novo nasadili drevesa in travo, pač pa so si ogledovali tudi, kako uspeva zelenje, ki ga Ljubljana že ima. Ugotovili so, da zelene površine in drevoredi marsikje niso taki, kot bi želeli.

Bolezni, sneg in veter so že precej načeli robinije v drevoredu ob Prešernovi cesti. Vendar tega drevoreda nima smisla spreminjati, dokler ne bo znana usoda Prešernove ceste. Drevored se konča pri Puharjevi ulici, onkraj katere je pred letnim telovadiščem Partizan še kratek niz gosto nasajene rija in naprej ob Prešernovi cesti med Celovško in Titovo cesto je pred železniško progo še dovolj prostora, da bi lahko tudi tu posadili drevored. Tudi na drugi strani Prešernove ceste pred Delavskim domom bi lahko posadili drevesa.

Primer zelene površine, ki je slabo izkoriščena, so Križanke. Klopi ob zidu na Cozovi ulici so že precej slabe. Popraviti bi bilo treba tudi zid, da se ne bi kručil. Koškov za odpadke ni, pesek je slab. Otroško igrišče je slabo opremljeno. Nekaj igral, na katerih bi se lahko igralo po več otrok hkrati, bi ga zelo poživilo. To igrišče res ni veliko, je pa zelo obiskano, saj v tem delu mesta ni nobenega drugega igrišča.

Neizkoriščene površine so tudi ob Rimski cesti. Tu so zelene površine tem bolj potrebne, saj so v zadnjem času zrastle stolpnice na Ferantovem vrtu, otroci, ki v njih stanujejo, pa nimajo v bližini nobenega otroškega igrišča. Strokovnjaki komunalnega podjetja Rast menijo, da bi lahko odprli za javnost Foersterjev vrt ob Rimski cesti, preko katerega je povezava z Aškerčevo cesto. Na tem 2.000 kvadratnih metrov velikem vrtu je precej botanično zanimivih dreves, ki so spomeniško zaščitena. Poti so po vrtu že speljane. Treba

bi jih bilo dopolniti, postaviti klopi in morda še urediti površino z igrali za otroke. Za javnost bi lahko odprli tudi zapuščen zasebni vrt pred Rimsko cesto 24, ki meri 1.500 kvadratnih metrov. Na drugi strani Rimske ceste, nasproti gostišča Lovca, so zelenjavni vrtovi, ki pravzaprav ne sodijo v ta okvir. Dokler se ne bodo umaknili zelenici, bi jih lahko zakrili z visokimi grmovnicami.

Nekateri drevoredi v Ljubljani so v res klavnem stanju. Stare lipe ob prometni Resljevi cesti se dušijo v izpušnih plinih. Drevesa so različne velikosti, nekatera so zakrnela, nekaj pa so jih že posekali. Strokovnjaki menijo, da ob takem prometu tudi preostala drevesa ne bodo več dolgo zdržala in bi jih bilo dobro zamenjati s kakšno manjšo drevesno vrsto, ker so pločniki ob Resljevi cesti, zlasti pred pedagoško gimnazijo, precej ozki.

Na Čufarjevi ulici je propadel drevored rdečeliste slive. Na odseku proti Miklošičevi cesti so jo delno že nadomestili s kroglasto akacijo, ki bi jo lahko posadili tudi naprej vse do Resljeve ceste. Od Resljeve do Kotnikove pa strokovnjaki Rasti predlagajo, da bi zasadili javor. Ob Kartonažni tovarni je že nekaj dreves, ki naj stojijo tudi ob bodočem otroškem vrtcu Ane Zihelr.

Predel ob Masarykovi cesti nasproti železniške postaje čaka na rekonstrukcijo in je zdaj zelo zanemarjen. Fasade hiš razpadajo, na zemljišču pred njimi pa se bohoti plevel. Toda že z majhnimi stroški bi lahko poskrbeli, da bi ta ulica nekoliko lepša čakala na boljše čase. Z grmovnicami bi lahko zakrili najbolj kritične pogoje, urejena trata pa bi ustvarila prijetnejše vzdušje. Tudi drevored ostrolistnega javora je slab. Drevesa so zakrnela in pomešana z jesenovimi. Od Maistrove ulice dalje so zasajene lipe, ki ne uspevajo nič bolje. Že konec julija so bili njihovi listi precej rjavi, nekateri veje pa letos spomladi sploh niso ozelenele. To je posledica slabe mikro-klime ob železniški postaji, pa tudi zbitega peska, v katerega so ta drevesa zasajena. Strokovnjaki komunalnega podjetja Rast priporočajo rahljanje zgornjega sloja zemlje in sejanje trave, da bi bil videz lepši in bi imele drevesa boljše pogoje za rast. Tudi na drugi strani Masarykove ceste ni pogled na dolgočasno betonsko ograjo in s plevelom obrasle železniške tire nič lepši. Tu bi lahko po-

sadili drevesa, kar bi ustvarilo vtis zaključenega prostora.

Pri ozelenjevanju mesta ne gre vedno za to, da bi posadili čim več dreves, pač pa se je treba prilagajati okolici in ustvarjati enotnost arhitekture in zelenja. Primer za to je Tromostovje, kjer zelenje ni najpomembnejše, saj je dragoceno že samo okolje s svojo odprto zasnovano, značilno arhitekturo ter pogledi na Mestni trg in Grad. Zato je dvomljivo, ali so topoli ob mostovih potrebni, saj preveč zapirajo pogled. Po mnenju strokovnjakov podjetja Rast bi obrobna drevesa čisto zadoščala. Breze ob Prešernovem spomeniku in katalpe pred Frančiškansko cerkvi dobro uspevajo in bodo še zrastle. Jeseni ob spodnji Nami pa so slabi in bi jih bilo treba čimprej zamenjati z novimi.

Topole na južni strani Sentjakobske cerkve so zasadili tik pred drugo svetovno vojno. Danes so že precej slabi in se jim veje že lomijo. Zato bi bilo treba te topole čimprej posekati in posaditi nove. Slabo uspevajo tudi drevesa vrste Acer saccharinum na desni strani Sentjakobskega mostu. Tu bi bilo treba posaditi ustreznije vrsto dreves.

Pri Florjanski cerkvi na oglu med Roško ulico in Gornjim trgom so že dolga leta prazni kolobarji, kjer so se drevesa, ki so rasla v njih, že davno posušila. Sem bi sodile stebra-ste akacije, kot so bile že pred prvo svetovno vojno po zamisli arhitekta Plečnika.

Strokovnjaki podjetja Rast so opozorili tudi na nedosledno ureditev Zarnikove ulice, ki je za pešce važna povezava med Ambrozevim trgom in Poljansko cesto z avtobusnim postajališčem ter Streliško ulico. Gornji del Zarnikove ulice je vzorno urejen z zelenim pasom, spodnji del ob stanovanjskih blokih in upravnem posloppju pa je precej zanemarjen. Pred leti so ga že začeli urejati. Drevesa, ki so jih takrat posadili, so že precej visoka, zdaj pa bi bilo treba urediti še trato in morda tudi otroško igrišče, saj bi bilo škoda tega prostora, ko daleč naokrog ni nobenega drugega otroškega igrišča.

To je le nekaj izmed predlogov podjetja Rast, kako bi v Centru lahko dobili več zelenja in s tem lepši videz, pa tudi boljši zrak. Podobne ukrepe so predlagali tudi za ostale ljubljanske občine. Kaj od tega bo Ljubljana zares dobila, pa bodo odločili odborniki mestne skupščine.

L. J.